

Kuhmon rovasti Mikael Ievanen

Karjalasta 1920-luvulla Suomeen tulleiden pakolaisten joukossa oli kolme ortodoksista pappia, jotka saivat jatkaa täällä papillista palvelustaan Karjalan pakolaisten sielunhoitajana. Isä Mikael Ievanen lähti Kiimasjärveltä ja asettui asumaan Kuhmoon. Isä Simeon Mu-sovski lähti Pistojärveltä ja asettui Kuusamoon. Isä Mikael Fiilin lähti Repolasta ja muutti ensin Lieksaan, mutta sai jo vuonna 1923 valtakirjan Joensuun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran virkaan.

Vienan ja AUnuksen pakolaisista valmistui Sortavalan pappisseminaarin kautta kahdeksan ahkerää ja lahjakasta pappia Suomen ortodoksiseen kirkkokuntaan: Serafim Fiilin, Leonidas Homanen, Lauri Mitronen, Aleksanteri Olanto, Mikko Rajamo, Paavo Rajamo, Nikolai Routa ja Paavo Saarikoski.

Kuhmon rovastina tunnettu isä Mikael Ievanen oli mielenkiintoinen pappispersoonallisuus. Hänessä yhtyivät karjalainen iloisuus ja leikinlasku rinnan herkän ja lapsenomaisen uskonnollisuuden kanssa. Hän oli isokokoinen ja voimakas mies, jolle ei tuottanut vaikeuksia kantaa papillisilla välineillään täytettyjä matkalaukkujaan jalkaisin syrjäisillä teillä tai pitkospuita pitkin etsiessään kaittaviaan Kainuussa ja Pohjanmaalla. Hänen sisäinen voimansa näkyi sinnikkyydessä, jolla hän rasituksista tinkimättä toteutti uskontonsa perinteitä.

Mikael Ievanen syntyi 20.9.1886 Itä-Karjalassa Paateneen kylässä. Nuoruudestaan alkaen hän halusi kirkon palvelukseen. Vuoden 1908 lausta hänet nimitettiin Landerin kirkon kanttoriksi. Vuonna 1913 hän suoritti Petroskoissa diakonin tutkinnon ja vihittiin Repolan kirkon diakoniksi. Seuraavana vuonna hän suoritti papin tutkinnon ja vihittiin 2.11.1914 Minojärven kirkon papiksi. Kolme vuotta myöhemmin hänet siirrettiin papiksi Kiimasjärven seurakuntaan. Sieltä hän yhdessä lukuisien seurakuntalaistensa kanssa muutti vuonna 1922 pakolaisena Suomen puolelle ja toimi siitä lähtien pakolaisten sielunhoitajana asuinpaikkanaan Kuhmo.

Isä Mikaelin tytär Olga kertoi, että isä ensin huoliti matkalle perheensä ja seurakuntalaisensa. Sitten hän lastasi kelkkaan papilliset välineensä ja työnsi jalkaisin raskaan kuorman yli 30 kilometrin matkan. Ihmisenä isä Mikael oli vaatimaton ja puheissaan suorasukainen. Hänen saarnansa jäivät kuulijain mieleen. Hänen mahtava äänensä kantoi hyvin suurissakin saleissa ja ulkoilmassa pidetyissä jumalanpalveluksissa.

Omista tarpeistaan isä Mikael saattoi paljonkin tinkiä, mutta jumalanpalvelukset hän halusi aina toimittaa tarkkaan kirkon perinteiden mukaan. Kerran sota-aikana kansanhuollossa meinattiin antaa hänelle vain 250 gramman lupa vehnäjauhojen ostoon kirkkoleipiä varten. Silloin hän sanoi suoraan: "Minä en rupea narraamaan Jumalaa niin pienillä leivillä." Sitten hän kaivoi laukustaan ruokaleivän kokoisen kirkkoleivän ja sanoi: "Tällaisia leipiä pitää olla jokaista liturgiaa toimittaessa viisi kappaletta." Tämän nähdessään kansanhuollon virkailija kirjoitti hänelle ostoluvan säkilliseen vehnäjauhoja.

Kiertäessään sodan jälkeisinä vuosina kymmenen vuoden ajan eri puolilla Suomea ortodoksisen nuorisotyön merkeissä, tapasin silloin tällöin isä Mikaelin junissa tai rautatieasemilla. Hänen kohtaaminen sai mielen aina iloiseksi. Kun ky-

Rovasti Mikael Ievanen (1886—1955).

syin: "Mitäs isä rovastille kuuluu", hän vastasi liturgisin sanoin: "Minä vain voittoveisua laulan, huudan, äännän ja lausun." Keskustelun lomassa hän saattoi äkkiä tokaista: "Mistäs sie olet minuun suuttunut, kun et ole käynyt minun luonani?" Erotessamme hän otti vihaisen ilmeen ja sanoi: "Jos et kohta tule käymään, niin minä vedän Sinut Suomusalmien kärkejiin."

Kaikki ystävät eivät voineet aina hyväksyä isä Mikaelin erityispiirteitä, mutta vilpittömyydellään, palvelualltiudellaan ja herkällä uskonnollisuudellaan hän riisui arvostelijoiltaan aseet ja sai ihailua osakseen. Hän todella rakasti Jumalaa ja kaittaviaan. Hän viihtyi alttarin ääressä ja kyyneleihin herkistyneenä kantoi esirukouksia hengellisten lastensa puolesta.

Käynti hänen luonaan Kuhmossa jäi pysyvästi mieleeni. Hän oli omin käsin kunnostanut vanhan rakennuksen pyhäkökseen. Sen peräseinällä oli paljon ikoneja ja alttaripöytä paikallaan tarpeellisine esineineen. Kirkossa tuoksui suitsutus. Hän sanoi hiljaisella äänellä: "Haluan vaikka viimeisillä voimillani raahautua polvilleni Herran alttarin eteen täytäkseen loppuun saakka sen pyhän palvelustehtävän, johon Jumala on minut asettanut."

Isä Mikael nukkui kuolonuneen 14.7.1955. Hänen hautaisistaan muodostui suuri karjalaisen väestön surujuhla, jossa itkuvirsin, rukouksin ja kiitollisin mielin muisteltiin tehtävässään uskollista pappia ja sielunhoitajaa.

ERKKI PIIROINEN